

Tal dia com avui fa...

1 any

L'aguant de Grècia

Els grecs no accepten els termes de la troica. Merkel i Hollande avaluen avui la nova situació i marcaran la resposta europea.

10 anys

Accident del metro

Demanen la dimissió del conseller de Transports del govern valencià per l'accident del metro que va provocar la mort de 41 persones.

20 anys

Episodi de crisi

La cúpula del PSOE intenta frenar el debat sobre la successió de Felipe González després de les declaracions d'alguns barons.

Full de ruta

David Marín

Llàgrimes per Sixena

“No vaig poder contenir les llàgrimes davant les cendres d'un dels més bells monuments del món.” Així va explicar Josep Gudiol, historiador de l'art i responsable de salvament de patrimoni de la Generalitat durant la guerra civil, la seva visita al monestir de Sixena després que l'hagués saquejat i cremat un escamot anarquista. El monestir és una joia del segle XII, està situat a 75 quilòmetres de Lleida i pertanyia al Bisbat de Lleida, com hi pertanyien des de segles enrere moltes parròquies de la Franja de Ponent fins que als anys noranta la ultraconservadora Conferència Episcopal Espanyola va mutilar el bisbat i va traspasar aquelles parròquies al Bisbat de Barbastro per fer-lo coincidir amb les fronteres polítiques. Allò va donar peu a l'agra reclamació des d'Aragó de les obres d'art sacre que el bisbat de Lleida feia més d'un segle que havia anat salvant de saquejos i abandonament i conservava en museus a Lleida i Barcelona.

Poc sabia Gudiol que dècades enrere la seva actuació seria considerada des d'Aragó com un espoli. El que va fer va ser intentar salvar el que allà havia quedat, va organitzar una col·lecta popular i amb l'ajuda dels ciutadans de la zona va treure les peces i pintures murals per posar-les a resguard de nous atacs. La guerra va acabar com va acabar i les obres rescatades de Sixena van quedar en dipòsit a Lleida i Barcelona. Les monges del monestir van signar als anys seixanta un préstec indefinit de les obres murals per legalitzar la situació, i als anys vuitanta, amb la Generalitat restituïda, el govern català i les monges de Sixena van signar la compravenda de les peces per 240.000 euros.

Ara el govern d'Aragó ha aconseguit que un jutjat d'Osca declari nul·la aquesta compravenda. El jutge obliga el MNAC a tornar les obres als seus legítims propietaris (la comunitat de monges ja no hi és, però el govern d'Aragó gestiona en nom seu la reclamació) abans del 25 de juliol. La Generalitat ha intentat recórrer però no se n'ha sortit. Serà aquesta la primera sentència judicial ferma que obliga a traslladar peces de la Franja cap a Aragó, tot i que és una incògnita el destí definitiu perquè els titulars a qui en teoria se'ls havia de tornar ja no existeixen. No es pot saber, doncs, si en cas d'estar viues, ho celebrarien amb alegria o amb llàgrimes i vergonya aliena.

Tribuna

Jordi Cervera. Periodista

La boca i la vulva

Hi ha treballs que, paradoxalment, tenen tanta magnitud que arriben a passar quasi desapercebuts i que, en una cultura com la nostra, dispersa i sovint més atenta als focs d'encenalls que a la substància, cal anar reivindicant cada cert temps. Aquest seria el cas del filòleg Pep Vila, que l'any 1987 publicava a El Llamp el *Bocavulvari eròtic de la llengua catalana*. Tres anys després, a La Magrana, apareixia el segon volum i l'any 2012, un altre activista cultural que també cal reivindicar, l'editor Quim Curbet, els publicava tots dos en un únic i sòlid volum amb un davantal introductor de Pere Gimferrer.

SALVANT TOTES LES DISTÀNCIES però sense desmerèixer res en absolut, el treball de Vila s'emmarcaria, tot i que en un àmbit potser més lúdic i “marrà” i amb no tanta espardenyia cremada, en la línia d'Alcover o de Coromines, savis lliurats en cos i ànima a una tasca global de recerca i catalogació, encara que en el context que dibuixa el *Bocavulvari* la calaixera no sigui un moble ple de fitxes sinó més aviat una davantera més eficaç i visualment més atractiva que el trident.

I EN AQUESTA ÈPOCA TÈRBOLA on les dictadures indocumentades incultes o aculturals (salvant rares i comptades excepcions) de la política i del futbol sembla que s'han apoderat del món, i qui sap si el portaran pas a pas a la devastació, mereix la pena reivindicar aquesta col·laboració teva-meva entre Curbet i Vila per posar en circulació una delicada i barroca obra d'orfebreria que, malgrat el que pugui semblar en aparença, és d'una absoluta necessitat.

SEGUR QUE MOLTA GENT es va sorprendre quan va descobrir que Jaritos, el policia de

l'escriptor Petros Markaris, llegia diccionaris i potser ho van considerar una excentricitat literària, però el cert és que llegir diccionaris pot ser un exercici enriquidor i gratificant i si, com és el cas de la feina de Vila, el diccionari s'enriqueix amb material complementari, passejades per la literatura clàssica, erudició i, sobretot, un impecable sentit de l'humor, el plaer és absolut. I més enllà d'aquest aspecte, diguem-ne més lúdic i de gaudi, trobem, potser una mica emmascarat per aquesta rialleta que tot-hom fa quan es parla de sexe, un magnífic i imprescindible instrument per donar nova vida al català escrit, per preservar paraules i conceptes, per enriquir-lo amb un cabal de conceptes, girs i neologismes d'ús culte o popular (allò de fixar i donar esplendor) aconseguint que la nostra llengua sigui viva, dinàmica i no rebutgi cap camí ni cap idea en una concepció que uneix classicisme i contemporaneïtat a l'hora de buscar i reblar els fonaments actius del nostre català més pràctic i literari. En qualsevol cas, val la pena seguir el consell de Gimferrer i llegir aquest *Bocavulvari* com si fos un llibre de poesia, llepant cada paraula i xuclant cada concepte.

“Val la pena seguir el consell de Gimferrer i llegir aquest ‘Bocavulvari’ com si fos un llibre de poesia”

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

La discriminació del castellà?

■ Fa uns dies vaig anar a visitar Barcelona. Per arribar-hi vaig comprar un bitllet, però ho vaig haver de demanar en castellà perquè el venedor no entenia “anada i tornada”. En arribar i sent despistat com sóc, vaig haver de demanar unes quantes vegades on són alguns llocs. Vaig haver de canviar del català al castellà en tots els casos. Al migdia, fent la calor que fa, vaig seure en una terrassa on el cambrer, amb tota la simpatia, va demanar-me si podia parlar-li en castellà. Després d'aquest petit descans vaig tornar a la visita de museus, em van atendre en castellà però en aquest cas el venedor de bitllets sí entenia el català. Vaig seguir el meu dia, i repetició del matí, dinar, indicacions... en castellà. Finalment, a l'última visita i en agafar l'ascensor... “Tancant portes”, “Obrint portes”... per fi vaig tro-

bar algú que em parlés en català, malauradament era una màquina...

ANDREU ARBÓ
Lleida (Segrià)

L'espia, espia

■ Jorge Fernández Díaz, ministre de l'Interior en funcions, es dedica professionalment a la política des de fa més de 38 anys. El secret de la seva longevitat política, segons hem llegit i escoltat aquests darrers dies, és el poder que la informació policial i la manipulació d'aquesta informació dona sobre la vida dels altres. Ara bé, Fernández Díaz ha resultat un aprenent d'històrics personatges com van ser Fouché i Richelieu, personatges freds, calculadors, amorals i sense escrúpols que rere l'ús de la informació policial van ser els creadors de les clavegueres de l'Estat, que escoltavien, analitzaven i filtraven totes les denúncies que en alguna ocasió

podien tenir interès a instrumentalitzar. L'aprenent Fernández Díaz, essent com ells, ha caigut en una trampa imperdonable: tenir el control dels espies i ser espia per ells. Això sí: es presenta com a víctima d'una conspiració!

ANTONI VILANOVA CASALS
Barcelona

Cal fer dissabte a l'Escala!

■ No fa gaire vaig passar uns dies a l'Escala amb la meua família, vam gaudir molt d'aquesta bonica població de l'Alt Empordà i vaig aprofitar l'ocasió per visitar la tomba de Víctor Català, al cementiri mariner, avui al centre de la població. Vam anar a la comissaria dels Mossos a recollir la clau del gran cademat de la porta principal (tal com és prescriptiu i com s'indica en un cartell) i un cop dins vam buscar-la, enmig d'una desagradable sorpresa, l'estat lamentable

d'abandó del recinte, amb males herbes i esbarzers que gairebé cobrien els meus dos fills de sis i tres anys. Finalment, i després de l'esverament d'un quantes gavines que no paraven de cridar i que volaven rasants per foragitar-nos, vam descobrir la tomba de la Caterina Albert Paradís, hi vam estar una estona en homenatge i quan vaig tornar la clau i vaig recuperar el carnet d'identitat, no em vaig estar de dir-li al policia que és una llàstima com tenen a l'Escala el cementiri on es troba un dels referents literaris del país. En una societat deshumanitzada i desliteraturitzada potser som pocs els interessats a demanar aquella clau, però si l'Ajuntament de l'Escala ha d'abandonar d'aquesta manera el cementiri de l'autora de *Solitud* que tregui, en consonància, el cartell de la porta principal i tota la promoció de la gran autora.

JOAN PINYOL
Capellades (Anoia)